

# GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 91

Niedziela, 19 — poniedziałek, 20 kwietnia 1942 r.

Rok II

## Na nowych drogach życia W dniu urodzin Führera



(tp) Każda z epok historycznych znajduje ucieleśnienie się w postaci, która kształtuje życie narodów i staje się znamiem odłamu dziejów ludzkości. Epoka Karola Wielkiego zakłada podwaliny kształtującej się podówczas Europy, feudalizm której zostaje zdruzgotany dopiero na szczytach Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Epoka Napoleońska zamierza kształtować nową erę historyczną na zgłiszczach średniowiecza, które zmurszały pod pleśnią przywilejów klasowych wegetowało w cieniu tronów burbońskich. Od napoleonidów Europa nie zaznała spokoju. Ogrom interesów różnorodnych państw, ustawiczne dążenia do supremacji przez Anglię oraz brak odpowiedniej człowieczej indywidualności mającej nadać hasła nowego życia, przyczyniały się z każdym rokiem do nabrzmiewającego wulkanu groźby wojny ogólnej. Od czasów napoleońskich te wewnętrzne, dostylające pogromy wulkaniczne rujnujące dobrobyt narodów wypowiadały się szeregiem wojen wybuchających na całym kontynencie.

Ustawiczne knowania angielskie, chaos wewnętrzno-ustrojowy państw europejskich, zgrzytliwość w zaszewianiu się interesów państw i państewek doprowadzają w roku 1914 do gwałtownego wstrząsu w wojnie europejskiej. I wtedy na terenie szarych, zoranych granatami pól flandryjskich pojawia się w mundurze żołnierskim nieznaną nikomu postać człowieka, który przez los wybrany, zapatrzoną we własne ideały i zapatrzoną w poszept swej Myśli,

zaczyna konsekwentnie kroczyć po drogach własnych, które się mają stać drogami nowej ludzkości. Człowiek ten nazywał się — Adolf Hitler.

Podówczas jeszcze smutny i nie mający posłuchu, ale już ręką przeznaczenia wyznaczony na tego, który ma wstrząsnąć opinią świata, by ze zwiędłych murów stworzyć nowy gmach egzystencji.

W pochodzie ku zniszczeniu swoich myśli napotyka na trudności i sztuczne zapory. Świat nie daje mu posłuchu, gdyż bądź nie rozumie jeszcze nowej wielkiej prawdy, bądź też w gruzach świata walącego się żeruje na narodach w postaci szczyrów międzynarodowego żydostwa. W znużeniu

pochodzie wzwyż ku zniszczeniu nowego świata opiera się na najbardziej życiowo przekonującym przykładzie.

W przeciągu lat sześciu zaledwie swej władzy stwarza Adolf Hitler nową wielką Rzeszę Wielkoniemiecką. Likwiduje bezrobocie. Z klębowiska zawiści i przesądów stwarza wielką postać nowego człowieka pracy pełnego zapалу i chęci do życia. Na piedestał majestatu wznosi egzystencję ludzką, dziecku daje słoneczność bytu, młodzieży radość i zapal do nowej pracy. Ożywają się wielkie centra przemysłowe, powstają nowe kolonie mieszkalne, sztuka zyskuje sobie należne jej stanowisko i prawa, tętno życia zaczyna grać barwami uśmiechu i radości.

Nowe Niemcy, wyzwolone od obcych pierwiastków, socjalnie sprawiedliwie odmłodzone — przykład aż nadto przekonujący, lecz zabójczy dla wrogów nowego porządku świata.

Rzeczywistość taka godzi w interesy dwóch potęg żerujących na nędzy i bezwoli człowieka: plutokracji i komunizmu. Rok 1939 do chwili obecnej, to zapory, które Hitlerowi jako zwiastunowi nowej ery ludzkości rzucił pod nogi świat, który dziś dogorywa.

Wojna...

Nie chciał jej Führer. „Każdy rok wojny okrada mnie z drogo-cennego czasu, który miałem zużytkować na budowę nowego życia ludzkości” — powiada w jednym ze swych przemówień. Kolejno krusząc zapory wojenne, kroczą naprzód, stwarzając nową epokę. Epokę, którą historik nazwie kiedyś jego imieniem, tak jak okres średniowiecza był okresem Karolingów, a wiek XIX pod znakiem napoleonizmu popłynął.

Ludzi historii należy oceniać patrząc na nich przez pryzmat czasu i przez pryzmat skończonych dzieł, których dokonali.

52-letni Adolf Hitler kroczy na przedzie nowej ludzkości ku lepszymu jutru.

Narodom, które mu zaufały, wskazuje nowe drogi życia.

(tp) Na wstępie każdej epoki, oznaczającej zwrot w dziejach ludzkości, Przeznaczenie zsyła człowieka, stanowiącego symbol i ucieleśnienie idei, jakie rozpoczynają okres swego panowania.

Naród niemiecki znalazł w osobie Führera, obchodzącego w dniu 20 kwietnia 52-gą rocznicę swych urodzin, męża opatrnościowego, który sam nazwał siebie „mężem żelaznym”, ujmując w tych słowach cały swój program i drogę, jaką obrał ku zrealizowaniu swych celów. Rzesza, okrojona i pognębiona traktatem wersalskim, powierzywszy swoje losy Kancelarzowi Hitlerowi, przeżyła szereg głębokich satysfakcji politycznych i wojskowych jak wystąpienie z Ligi Narodów, przywrócenie powszechnego obowiązku służby wojskowej, odnowienie potęgi floty wojennej, stworzenie największej w świecie floty powietrznej, zniesienie postanowień dyktatu wersalskiego; po czym rozszerzyła zakres swej suwerenności terytorialnej przez obsadzenie zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej, włączenie Marchii wschodniej do Rzeszy, obsadzenie przypadającego Niemcom obszaru Sudetów, utworzenie Protektoratu Czech i Moraw, wreszcie powrót do macierzy ziem Kłajpedzkich. W zakresie polityki wewnętrznej nastąpiło zupełne zlikwidowanie klęski bezrobocia, olbrzymi wzrost dobrobytu i obrotów handlowych, okręty niemieckiej floty handlowej i sterowce Hanny powietrznej poczęły docierać do wszystkich zakątków kuli ziemskiej.

Pod kierownictwem Führera błyskawicznymi wprost etapami odbyło się podniesienie narodu niemieckiego od stanowiska kraju pokonanego w wojnie światowej ku największej potęgze na kontynencie, której siły zbrojne kontrolują olbrzymie przestrzenie od zatoki Biskajskiej do okolic Moskwy i od przylądka Północnego do Krety.

Niosąc na ostrzu miecza znak potęgi narodu niemieckiego, Kancelarz Hitler wytycza równocześnie szlak nowego porządku politycznego i społecznego. W zakresie politycznym Kancelarz Hitler realizuje żelazną wolę zasadę przodownictwa idei totalnej, oddania wszystkich wysiłków i całej pracy członków społeczeństwa na usługi zbiorowości. Idea totalizmu przenika dziś również całokształt praw, jakimi rządzą się obszary pozostające pod władzą Niemiec. Czy w szeregach armii, czy przy pracy w kraju, w fabryce, na roli, w służ-

bie administracyjnej, czy w szkole, naczelnym przykazaniem jest przewodnia idea Kancelarza Hitlera oddania się w zupełności i bez zastrzeżeń potrzebom dobra zbiorowego, zorganizowanego życia społecznego. To stanowi najwyższy drogowy, będący zapowiedzią nowej Europy, u której progu osoba Führera spełnia zadanie epokowego Przewodnika i Kierownika.

W ramach tej nowej Europy kształtuje się również nowy porządek społeczny. Zrywa on stanowczo z zasadami kapitalizmu i bolszewizmu jako programami przebrzmiałymi i nie-realnymi. W nowym porządku społecznym wartość jednostki mierzona jest jej wartością użytkową i zdolnością do realnej, twórczej pracy. W przeciwieństwie do ustrojów opierających swą siłę na martwym złocie lub chaotycznej ideologii anarchii, nowy ustrój społeczny znalazł niewzruszony fundament w czynniku pracy, jedynej wartości niepodlegającej wahaniom konunkturalnym i dowolnościom ideologicznym.

W szeregu narodów, które w wyniku wypadków ostatnich dwóch i pół lat znalazły się w ramach zasięgu władzy Kancelarza Hitlera, mieści się również naród polski. Rzeczywistość, będąca odbiciem istotnego stosunku sił sprawiła, że obszary zamieszkałe przez Polaków podporządkowane są woli Inicjatora i Realizatora nowego porządku europejskiego. Walka, jaka towarzyszy tworzeniu się tego nowego ładu, nie ominęła i naszego kraju, a Przeznaczenie wyznaczyło nam rolę przystosowania się do nieubłaganych konsekwencji toku wypadków dziejowych. Pod nakazem nieugiętej logiki praw rządzących nową Europą, społeczeństwo polskie stoi przy skromnym moście warsztacie swej pracy, świadomie składając ze swej strony przyczynek pod budowę wielkiego, potężnego gmachu nowego porządku europejskiego.

Nie czas już dzisiaj na jakiegokolwiek wahania się, nie czas na próby szukania zejścia z prostej drogi, nakazanej nowym porządkiem. Im szybciej społeczeństwo polskie zrozumie swoje nowe zadanie, im prędzej wprowadzi je w życie, tym łatwiej i szybciej dojdzie do pełnych praw obywatelstwa w nowym porządku rzeczy, stanowiącym ucieleśnienie idei Führera.

## 33 armia sowiecka rozbita, 6.000 jeńców i 8.000 w

Z KWATERY GŁÓWNEJ FÜHRERA, 18. 4. — Naczelną Komendą Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje:

Na wschodzie odparto odosobnione lokalne ataki nieprzyjacielskie. Na Morzu Czarnym zatopili niemieckie samoloty bojowe i nieprzyjacielski statek handlowy o pojemności 7.000 brt. Na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego własne przedsięwzięcia zaczęły uświetniać sukcesem pomimo ciężkich warunków terenowych. Samoloty bojowe zniszczyły przygotowane stanowiska piechoty i czołgów nieprzyjacielskich, oraz połączenia z zapleczem frontu.

W komunikacie wojennym z dnia 16 kwietnia donoszącym o zniszcze-

niu pewnej grupy nieprzyjacielskich sił zbrojnych podano o rozbięciu części 33 armii sowieckiej. Po kilkudniowych walkach pomimo zaciętego oporu nieprzyjaciela zdobyto 45 miejscowości i 1000 bunkrów. Nieprzyjacieli stracił przy tym 6.000 jeńców, 8.000 zabitych, 170 dział, 269 granatników i karabinów maszynowych oraz 10 samolotów, które zostały zniszczone lub zdobyte przez wojska lądowe.

W czasie od 21 marca do 10 kwietnia 1942 lotnictwo sowieckie straciło 872 samoloty. Z tego 631 zestrzelono w walkach powietrznych, a 95 przy pomocy artylerii przeciwlotniczej. Resztę zniszczono na ziemi. W tym samym czasie na froncie wschodnim stracono 85 samolotów własnych.

We wschodniej części Morza Czarnego zatopili niemieckie

podwodne 1 okręt-cysternę o pojemności 4.000 brt. z brytyjskiej żeglugi posilkowej, 6 transportowców żeglarskich i 1 łódź strażniczą.

Lekkie niemieckie samoloty bojowe zaatakowały u południowych brzozy Anglii we dnie oraz zespoły bojowe w ciągu nocy urządzenia portowe w Southampton, powodując znaczne szkody.

Bombowce brytyjskie pod silną osłoną myśliwców dokonały w ciągu dnia wczorajszego nalotów na zachodnie tereny opanowane. Zostały one osaczone przez myśliwce niemieckie i wciągnięte w zaciętą walkę powietrzną, w której 7 samolotów, w tym pewna liczba bombowców 4 motocykli i dalszych samolotów zniszczonych na

Zachodzie osiągnęła powierzone.

Wczoraj w godzinę pewna nieznanca brytyjskich zaatakowała przemysłowe w Anglii nieznanne szeregów osobowych i materiałowe. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 3 z atakujących samolotów.

W ciągu ostatnich nocy bombowce brytyjskie strzeliły bomby na dachy mieszkalne Hamburga. Jednocześnie poniosła straty w zabitych i rannych. Pewna liczba domów została zniszczona lub uszkodzona. Myśliwcy nie mieli potrzebnych zniszczeń bombowców. Ogółem lotnictwo brytyjskie straciło w ciągu wczorajszego dnia i nocy 27 samolotów.







## Admiral Darlan ustapli

Dziś o godzinie 6-ej podczas nie-  
szporów śpiewy religijne w wykona-  
niu Franciszki Słoniewskiej (mezzo-  
sopran) i Zbigniewa Jurkiewicza  
(bas).

EDZIA  
MADE  
CHINO  
OHE







## Z DNIA

Z cyklu: „Stary romantyczny Lwów”

## O pięć minut wcześniej...

DZIŚ ZACIEMIAMY:  
POCZĄTEK 20.50 KONIEC 4.40

## Szkoly czynne

Po dłuższej przerwie w lwowskich szkołach powszechnych nauka odbywa się już normalnie.

## Egzaminy z zakresu szkoły powszechnej

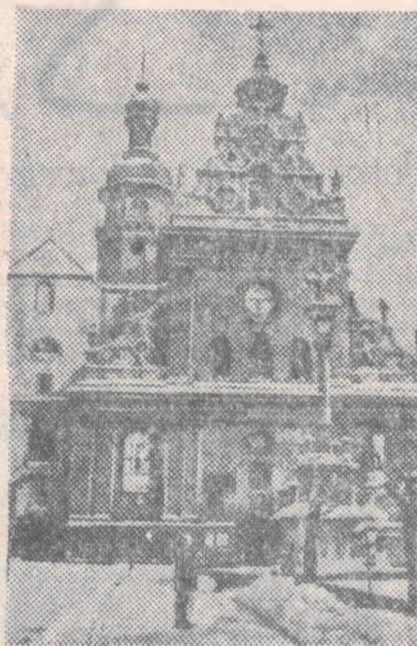
Młodzież polska, która nie skończyła szkoły powszechnej, od której jednak wymaga się przy składaniu egzaminu czeladniczego, bądź też w innych okolicznościach świadectwa z ukończenia 7 klas, może składać, jak przed wojną, egzamin specjalny z zakresu materiału szkoły powszechnej. Kandydaci winni wnieść do Okręgowego Rady Szołnego (we Lwowie do Miejskiego Rady Szołnego — Stadtschulrat) odpowiednie podanie, podając szczegółowe powody, dlaczego nie uczęszczał do polskiej szkoły powszechnej aż do jej ukończenia.

Petenci ze Lwowa winni wnieść podania najpóźniej do 15 maja br. Egzaminy odbędą się prawdopodobnie na początku czerwca br.; dokładny termin będzie ogłoszony. Taksa egzaminacyjna wynosi 20 zł.

## Ostatni termin składania poświadczzeń

(z) Wszystkie osoby uprawnione do otrzymania karty żywnościowej dodatkowej nr. 2, winny przedłożyć odpowiednie zaświadczenie uprawniające, t. zn. poświadczanie pracy, wydane przez dane przedsiębiorstwo, czy biuro, Urząd Pracy, korporację, stanowiącą czy też lekarza, najpóźniej do dnia jutrzejszego tj. do 20-go bm.

DO DZISIEJSZEGO NAKŁADU ZAŁĄCZAMY PROSPEKT GENERALNEJ DYPREKCYJ MONOPOLI, ODDZIAŁ LOTERYJNY, KRAKÓW 20, KTÓRY POLECAMY UWAGĘ NASZYCH CZYTELNIKÓW.



Fasada najbardziej malownicza spośród kościołów lwowskich — fot. R. Wesołowski.

Zanim jeszcze ratuszowe zegary zdołały obwieścić miastu „oficjalną” godzinę, o 5 minut wcześniej zegary wieżycy bernardyńskiej przypomniały dźwięcznym głosem, że jeszcze jedna godzina spada kroplą w otchłań wieków. Tak było do ostatnich chwil przed wojną. Dziwiła obcych, nie znających miejscowych zwyczajów, ta osobliwa samowola zegarów lwowskich. Bo też stare mury, pełne ryckich wspomnień, niejedną kryły tajemnicę, niejedną stworzyły tradycję lwowską.

Malownicze, pokryte patyną wieków zabudowania kościoła i klasztoru OO. Bernardynów od początku swego istnienia, a więc od pierwszych dziesiętników XVII wieku, znajdowały się w bezpośrednim sąsiedztwie murów dawnego Lwowa, po jego stronie południowo-wschodniej, tworząc bastion związany najsilniej z wojennymi dziejami miasta. Pamiętają one jeszcze miasto w jego bujnym, średniowiecznym rozkwicie mieszczan-

skim i ten okres do początków XVIII wieku, gdy Lwów był warownią niezdobyta. O mury bogatego i kwitnącego grodu rozbiły się wówczas bezsilnie zastępy wschodnich najeźdźców. Dość wspomnieć, że do końca XVII wieku Lwów wytrzymał 6 ciężkich oblężeń, widział przeszło 160 najeżdżów tatarskich, z których 21 godziło bezpośrednio w jego bramy, oraz był świadkiem dwu wielkich bitew, stoczonych pod jego murami. Oblegany tylekroć, umiał Lwów zawsze wytrwać, stanowiąc tamę nie do przebycia dla wschodniego barbarzyństwa w jego pochodzie na zachód Europy. I do dziś dnia pozostał Lwów tym ostatnim miastem zachodniej Europy na wschodnich rubieżach.

Zegary starej wieżycy były zatem nie tylko strażnikami czasu, lecz również strzegły one bezpieczeństwa grodu na równi z wieżą ratuszową, z krążanków jej bowiem niegdyś, podobnie jak z wieży Ratusza, strażnik czujnym okiem spoglądał w niezmiennej gotowości na wschód. Do dziś zachowała się wiadomość o dzielnym zachowaniu się strażnika bernardyńskiego, który zaalarmował załogę i rozpoczął czynną obronę klasztoru, kiedy w r. 1672 janczary tureccy przez podkop niespodzianie dostali się pod mury miasta. Osnute legendą wcześniejsze o 5 minut wskazywanie czasu niż na wieży ratuszowej, było tradycyjnym wspomnie-

niem tych lat, gdy zamykano w obawie przed napadami bramy miasta o godz. 6-tej, a strażnik wieży bernardyńskiej spostrzegł 5 minut przed 6-tą na dalekich polach zbliżające się hordy tatarskie, przesunął zatem wskazówkę zegara o 5 minut i odtrąbił równocześnie zamknięcie bram miasta, zabezpieczając mieszkańców przed wtargnięciem wschodniego najeźdźcy.

Kolumna przed kościołem stojąca, z pomnikiem bł. Jana z Dukli, ośmiennojęzyczny pierścionek umiłowany przybytek Boży — związana jest także z historią miasta nierozdzielnie. Bł. Jan bowiem był tym, który wedle naucek świadków i kronik osłaniał miasto w czasie najazdów.

Kto wśród wielu starożytnych i nowoczesnych budowli pragnie poznać dawny romantyczny Lwów — winien zacząć od tego kościoła, stworzonego przez natchnionego artystę lwowskiego — Pawła Rzymianina i architekta Andrzeja Bremera rodem z Wrocławia, którego dziełem jest szczyt fasady o cechach niderlandzko-niemieckich i wieżycy, obok Korniaktowskiej kampanili cerkwi Wołoskiej najbardziej stylowa wieża Lwowa. Warto wczesnym wiosennym porankiem niedzielnym pójść, by spojrzeć, jak słońce gra na frontonie kościoła, okrytym patyną wieków, jak uwypukla kunsztowne parcie rzeźby i głębokie cienie kładzie

na podwórku pod starymi, pokruszonymi przez czas oraz wojenne zawruchy resztkami murów i fortalicj klasztornych. A na tle tej starej, antycznej świątyni lwowskiej bł. Jan z Dukli, rozmodlony w błękitnie nieba, błogosławi miastu i jego wiernym mieszkańcom.

Milczą jeszcze zegary bernardyńskie, ogłoszone wrzawą wojennych wypadków. Lecz gdy burze wojenne przemina nad miastem, którego strażnicą jest stara wieża, jej zegary dźwięcznym głosem znów wieścić będą światu, iż nastał błogosławiony czas, że oto znów nad Lwowem panuje wymodlony przez bł. Jana „Treuga Dei” — Pokój Boży!

T. Krzyżewski



Rozmodlony św. Jan z Dukli z wyżyn swej kolumny błogosławi miastu. — fot. dr. Z. Morwitz.

## Z notatnika reportera

## ZABAWA W WOJNĘ

(z) Bilecki Marian, lat 11 (Żółkiewska 30) w czasie zabawy „w wojnę”, którą uprawiał ze swymi rówieśnikami, został pobity typym narzędziem po głowie, odnosząc wskutek tego rany tłuczone i cięte. Pierwszej pomocy udzielił mu lekarz Pogotowia.

## PRZY PRACY

— W czasie pracy w warsztacie stolarskim odłamek stalowej piły wpadł do oka Leszczyńskiego, lat 36 (Serska 9) i utknął głęboko w rogówce. Wezwany lekarz

Pogotowia nie mogąc odłamek wyjąć przewiózł Leszczyńskiego do kliniki ocznej przy ul. Piłsudskiego 35, gdzie dokonano zabiegu.

— Przy przenoszeniu ciężkich pak. I. I. bling N., lat 19 (Domsa 13) upadł jedną z nich wskutek czego doznał kontuzji nogi. Po udzieleniu pierwszej pomocy lekarz Pogotowia przewiózł go do szpitala przy ul. Kuszelewicza 5.

— Litwin Maria i Litwin Stanisław odnieśli oparzenia II-go stopnia twarzy, tułowia i rąk. Po udzieleniu pierwszej pomocy lekarz Pogotowia przewiózł ich do szpitala

## KUPNO — SPRZEDAŻ

LANDAMT LEMBERG (Urząd Ziemski) Fürstentrasse (Sapiehy) 3 zakupi w większej ilości przyrządy miernicze (teodolity, wiewiory, tasmy miernicze — stalowe i parciane, pryzmaty, tyczki miernicze, planimetry — biegunowe i sitkowe, linijki i przyrządy do nanoszenia, planimetrię, pantografy, podziałki katastralne, maszyny do liczenia, ramy do kopiowania planów, parasole miernicze, szkicowniki polowe itp.). Oferty składać w godzinach urzędowych. Landamt. (III. Landordnung).

TRETERA: „Matejko” w dobrym stanie kupi księgarnia J. Foltika, Lwów, Wehrmachtstr. (Batorego) 30. 1156

PARBKA do bielizny — Kosmetyka, Lwów, Batorego 14. 16504

KSIAZKI NAUKOWE, encyklopedie, dla młodzieży, nowszą beletrystykę kupuje Lublinski — Lwów, Hotel „Victoria”, Krakowska 9. 16471

AKCJE — LISTY ZASTAWNE obciążone pożyczką polskich i inne — kupuje. Chętnie większe pakiety. Skrzynka poczt. 1257. Warszawa. 1098

SLOWNIK LINDEGO — nowsze wydanie, komplet w dobrym stanie kupi księgarnia J. Foltika, Lwów, Wehrmachtstr. (Batorego) 30. 1157

MYSLNIE KAMIENIE, maszyny, turbiny oraz wszelkie artykuły myślnicze — techniczne, poleca Eugeniusz Palaszewski, Warszawa, ul. Półna 38, m. 3. 842

PLASZCZ damski, (mała, ażeupia), Sukienkę wełnianą granatową, bluzkę niebieską, Półbluzkę ciemną, 42, sprzedam Lwów, Plekarska 16, m. 1. 16332

SPRZEDAŻ 3 płaszczy treny, 12-15 lat, Kupa 17 lat, Lwów, Piłsudskiego 27/6, 10-18. 16864

KUPIE ROWER damski, UBRANIE sportowe lub marynarkę oraz rajki, wzrost 174, Oferty z ceną i opisem, Gazeta Lw., Nr 16814

KUPIE urządzenie sklepowe, Lwów, Długa 37, drzwi, pięć, skrzynka na listy. 16821

KUPIE — mostek mierniczy do badania prądu, Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

KUPIE urządzenie do szycia, Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

KUPIE szafę lub półkę na książki, Zgłoszenia pisać do „Gaz. Lw.”, Nr 16219

SPRZEDAŻ damskie meble skandynawskie 84, Listy „Gazeta Lw.”, Nr 16823

SPRZEDAŻ złoty zegarek damski na rękę, prochownik — wysp. duży i mały, płaszczyk gran., sukienkę czarną jedwabną z bolerkiem, bluzkę nieb., na średnia, Lwów — Mikołajka 21, m. 4, I. p., od 8 do 4 popoł. 16888

KUPIE dywan perski lub żywiecki, Listy Gaz. Lwów, Nr 14829

OBRAZY kupno-sprzedaż, Lwów, Sapiehy 5. 14771

SPRZEDAŻ motor benzynowy 6 K.M. Długosza 18, warsztat mechaniczny, Lwów 15753

KUPIE nowy taniec, Biuro — nachtaśnik, szafę biblioteczną, Oferty do Gaz. Lw., Nr 16139

PIANINO KUPIE EWENT. DOBRY FORTEPIAN, REALNE POAREDNICTWO POZADANE, ZGLOSZENIA OROBISTE, REKLAMA, Lwów, BYKSTUSKA 21, SKLEP LUB TEL. 108-62. 15821

KUPIE pelerynkę z lisa sutą, Listy: Adm. „Gaz. Lw.”, Nr 16222

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ lalki, czarne meble, 44 — sukienkę damską letnią, szlafrok kałose, nr 39 i 34 meble, dwa kocy flanelowe i srebrnego lisa, Lwów, Kochanowskiego 58, II piętro, m. 1. 16821

ZABAWKI DZIECI, CINNE we wielkim wyborze, poleca ROMAN SIOBODZIAN, Lwów, TRYBUNALSKA 6 16580

SPRZEDAŻ podłogi, naczynie kuchenne, naciągowe, firanki, Lwów, Kieżarska 8, I. p., lewy dawonek. 16429

KUPIE nowoczesną, elegancką sylwetkę i salon (ciemne). Listy ze szczegółami do „Gazety Lwów”, Nr 16422

TRENCZKOT mełski, tylko w bar. do dobrego stanu, 1 gatunku kupię. Wzrost 175 cm. Listy „Gazeta Lw.”, Nr 16425

DIWAN PERSKI tanio sprzedam, „Gazeta Lwowska”, Nr 16267

LWÓW lub okolice! Kupię kamienie, wille, domy z ogrodem lub parcie budowlane. Zgłoszenia: „INFORMATOR”, Kraków, Piłsudskiego 19. 1119

NAJSTARSZA — aryjska firma JAN SELTEN-REICH, Lwów — Plac Halicki 14. ZEGARKI, BIŻUTERIA, wszelkie naprawy zegarmistrzowskie i złotnicze. 978

KUPIE maszynę „Singer” niezniszczoną, fortepian, krótki krzyżowy albo pianino oraz futro damskie niezniszczone na średnia — Plekarska 16, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

SPRZEDAŻ czarne damski płaszczyk, wosniany, piżmy, bluzki — Lwów, Kucharska 58, II piętro, m. 1. 16821

GRAMOFONY, PŁYTY, APARATY FOTOGRAFICZNE, PRZYBORY — kupuje „FO-FO-RA” Lwów, Choryżewskiego 985

UWAGA! Każdą realność można — bez przeszkód — sprzedać lub kupić! Zainteresowanym bezpłatnym informacjami udzieli „INFORMATOR” Kraków, Piłsudskiego 19. 1123

SPRZEDAŻ kostium damski wiosenny, 2 ubrania w dobrym stanie, dwie nowe taflę kart Piatnika, pół buciaki czarne szwrowe 42, zegarek Omega kieszonkowy, futro damskie laski, Lwów, ul. Liskiego 6, m. 9, II. p. (boczna Kętrzyńskiego). 16789

KUPIE parowóz — maszynę lokomotywę w dobrym stanie, przy zgłoszeniu należy podać rok wyrobu, markę, na jaką atmosferę, ciśnienie, siłę koni parowych. — Listy do „Gazety Lwowskiej” Lwów pod „Nr 1108”

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

KUPIE — natch. kostium sportowy, Zgłoszenia: Lwów, ul. Ukońska 10 — można bez przeszkód! Zainteresowanym bezpłatnym informacjami udzieli „INFORMATOR” Kraków, Piłsudskiego 19. 1123

SPRZEDAŻ garnitur pościelowy, sukienkę wzorzystą, rękawiczki, meble, Lwów, Rozwadowskiego 3/5. 16445

SPRZEDAŻ wózek sportowy, dziecinny, Lwów, Lubelska 87, Od godz. 2-5. 16380

SPRZEDAŻ trzyczłonki, meble, Lwów, Szeptyckich 19, — mieszkanie 10. 16333

SKUP HALICKA 16 I WÓW, KUPIE I SPRZEDAŻ: dywany, kilimy, firanki, pościel, bieliznę, garderobę, obuwie itp. 16332

PIANINO kupię pierwszorzędne marki (Pleyel, Cavaux i t. p.) Nowy typ, nowoczesna mechanika w doskonałym stanie. Oferty z podaniem marki i ceny do „Gaz. Lw.” pod „Nr 16324”

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

SPRZEDAŻ mały szafę, lustro z konsolą, taboret, — nachtaśnik, palto na średnia, ubranie czarne bez spodni, Lwów, ul. Serska 9, m. 3 od 11-6. 16374

KUPIE złoty zegarek Londen meki nowoczesny, ręczny, Zgłoszenia pilne. Lwów, Leżanowska — ul. Stęca 5. — Plechuch Ziutka 16570

PENSJONATY wille — parcele w Zdrojowskich — ul. Ukońska 10 — można bez przeszkód! Zainteresowanym bezpłatnym informacjami udzieli „INFORMATOR” Kraków, Piłsudskiego 19. 1123

ROWER damski, prawie nowy do sprzedania, Lwów, Ochonek 11/11, w podwórzu. 16508

KRYSTAŁ wspinał się w arebrze, makata buczarska, (kanapka, dwa fotela, stolik 30/70) w dobrym stanie, blizniwca siedem drzwi trzy. 16510

SPRZEDAŻ szafę, lampę elektryczną, Lwów, Żulińskiego 15/9, Od 2-4. 16512

SPRZEDAŻ dywan 2,40x2,40, Lwów, ul. Unii Lubelskiej 17, m. dwa, Sobotnia, niedziela, godz. 12-3. 16513

JAZZ-BAND nowoczesny — komplet sprzedam. Lwów, Piłsudskiego 12, II. p. m. 8. 16515

SPRZEDAŻ szafę, 2 stoły antyczne, stół kuchenny, szafę przedpokoju, konapę, lustro, fotel, książki. — Lwów, ul. Tarnowskiego 97, — parter, przedpokoju. 16519

SPRZEDAŻ poduszki elektryczne, na prąd 110 V, Lwów, Kochanowskiego 48, m. 5. 16504

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ patefon walizkowy, — Lwów, Nablaka 37, m. 2. — Lwów, ul. Kalceza 20, m. 1. 16507

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

SPRZEDAŻ sukienkę letnią, — płaszczyk wiosenny, kuchenne gazowy, Lwów, Kościuski 17, m. 10. 16506

KILIMY ładne — sprzedam. Lwów, Lyczakowska 71, m. jeden. 16488

SPRZEDAŻ nową krytą maszynę do szycia. — Lwów, Mokłowskiego 14, m. 3. Boczna ul. Kulparkowskiej. — 16484

SPRZEDAŻ bielzone pościelowe i inne rzeczy. Lwów, Królów Jadwigi 40, m. 7. 16491



## Bogactwa drzeworytu japońskiego

Sztuka japońska. Dwa te skromne wyrazy nasuwają nam przed oczy subtelne, uduchowione, opracowane w najdrobniejszych szczegółach japońskie drzeworyty, sztychy i obrazy pełne subtelnych, delikatnych a także żywych i plastycznych barw. Przychodzi na myśl delikatna japońska porcelana o formie i rysunku nie mających równych sobie, oraz cenne wyroby z laki ozdobione kolorowymi malowidłami. Przypominamy sobie kakemono (zwijane długie obrazy ściennie) oglądane w muzeach i czarno - białe kontrasty słynnej świętej góry Fudzi - Jama, malowane przez



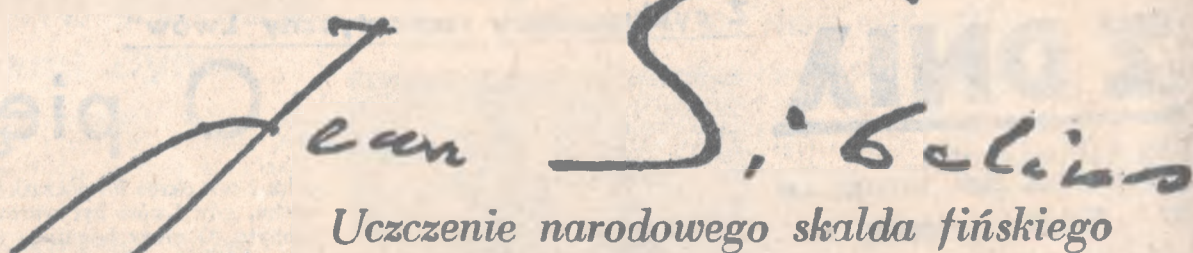
Ryba pływająca. Oryginalny rysunek japoński.

tytu japońskich malarzy i opiewane przez najwybitniejszych poetów kraju kwitnącej wiśni.

Początki malarstwa japońskiego są niezmiernie dawne. Już w roku 808 cesarz japoński Hejdo założył pierwszą akademię malarstwa, którą w późniejszych latach wieku IX-go odtworzył Koze Kanakoa. — Głównym jego tematem były postacie religijne, jednak objął on i motywy późniejszej sztuki jak sceny historyczne, portrety, zwierzęta, szczególnie konie, a nade wszystko pejzaże, nieodłączną część każdego dzieła sztuki japońskiej. Lekka asymetria pierwszych dzieł malarskich zapowiada już w tym czasie późniejsze ożywienie i swobodę kompozycji. Legenda japońska o koniach malowanych przez Kanaokę mówi, że były one namalowane tak żywo iż uciekały z świątyni i biegały po polach. Potomkowie malarza Kanaoki stworzyli szkołę malarstwa religijnego na dworze w Kioto. Za ostatniego z nich uważany jest Czo-Densu, który pierwszy rozpoczął szkice tuszem, stano-



Japonka: rysunek oryginalny japoński.



## Uczczenie narodowego skalda fińskiego

W ramach uroczystej akademii, poświęconej twórczości największego muzyka nordyckiego, odbyło się w sali Filharmonii berlińskiej założenie Niemieckiego Towarzystwa im. Sibeliusa, którego prezydentem obrano intendenta generalnego dr. Drewesa. W odpowiedzi na przemówienie dr. Drewesa, który po wnikliwym scharakteryzowaniu indywidualności wielkiego muzyka fińskiego, zwrócił się w końcowych słowach na falach eteru wprost do niego, odezwał się w głośniku sędziwy głos 77-letniego Sibeliusa, z jego zacisznego dworku leśnego w Järvenpää, wywierając na zebranych zrozumiałe wrażenie.

Potężna narodowa epopeja fińska „Kalewala”: surowy, lecz tajemniczością dziewiczej piękności kraj obraz kraju tysiąca jezior, który jest równocześnie krajem tysiąca chórów, stanowią źródło twórczości Jana Sibeliusa. Jakże trafnie scharakteryzował Walter Niemann jego symfonie: „Od pierwszej do ostatniej treścią ich jest dusza Finlandii w przyrodzie i narodzie”, a na innym miejscu, o popularnym poemacie symfonicznym „Finlandia”: „Gdyby Moskale zrozumieli ten utwór, byłiby go musieli zabronić”!

Nie mniej „niebezpiecznym” był przecież śpiewany we wszystkich szkołach fińskich „Hymn zwycięstwa Ateńczyków” z cyklu antycznych pieśni na głosy chłopięce, chór męski i orkiestrę, credo zbrojnego powstania fińskiego.

Jean Sibelius, który już jako student muzyczny w Berlinie wyznał, iż pojmując kwartety Beethovena jako muzykę programową, znalazł w poemacie symfonicz-

nym i symfonii najwłaściwszą formę wyrazu. O młodych swoich dzieł wyraził się sam mistrz: „Istnieje mylne mniemanie, jakoby moje motywy zaczerpnięte były z melodii ludowych, albowiem nie opracowałem dotąd ani jednego jeszcze tematu, który nie byłby moją wyłącznie własnością”.

Romantyzm przyrody północnej jest więc zasadniczym pierwiastkiem jego muzycznego wypowiedziania się, nawet w utworach tak już popularnych jak słynny „Valse triste”. Można wręcz twierdzić, że największym pejzażystą fińskim — był muzyk i kompozytor: Sibelius. A jednak jest w jego obrazach dźwiękowych więcej wyrazów uczucia aniżeli malarstwa. Sławę światową zyskał mu już utwór, jeden z pierwszych, „Liedź i Tuonela”, który wedle mitologii fińskiej pływa śpiewając wzdłuż rzeki okalającej kraj umarłych. „En Saga” (saga — podanie), najwcześniejszy poemat symfoniczny na wielką orkiestrę, „Finlandia” oraz „Suita Karelska”, rozpoczynając łańcuch natchnionych scen nordyckich według „Kalewali”, które w utworach fortepianowych „Kiliki”, poemacie „Lemminkäinen wraca do ojczyzny”, fantazji orkiestrowej „Córka Pohjola”, scenach wokalnych „Narodziny ognia”. „Luonotar” i „Lódź Wänämöinen’a”, wreszcie w fascynującym koncercie skrzypcowym i wspianym cyklu siedmiu symfonii potęgują się w logicznym stopniowaniu napięcia twórczego do równie sugestywnego, jak na wskroś oryginalnego wyrazu artystycznego. A. S.



wiąc tak ważną pozycję w malarstwie japońskim. W tym czasie już tematem malarstwa japońskiego stała się spotkania rycerskie, motywy z podań bohaterskich, a następnie kwiaty, ptaki i wczasy idylliczne.

Sztuka japońska, to sztuka pa-

ska, wytworna w rysunku, miniatury w malowaniu, zachowuje kolorystyczny kontrast i bogactwo tła. Na zachodzie poza subtelnością rysunkami, szkicami tuszem i gwaszowymi pejzażami najbardziej rozpowszechnione są wyroby z laki, zdobione poza malowidłami inkrustacją z fajansu, masy perłowej, srebra, ołowiu i cyny. Poza tym wybitne miejsce zajmują drzeworyty ilustrujące japoński teatr i aktorów, a w nowszej sztuce japońskiej dużo miejsca poświęca się symbolicznemu obrazowi kwitnących wiśni, owadom, motyłom, legendom starojapońskim, które żyją do dziś dnia wśród ludu, oraz pejzażowi. Na pejzażu japońskim dominujące miejsce zajmuje owiana piękną legendą święta góra Fudzi - Jama, o której poeta japoński z VIII wieku Akahito tak pisze:

Odkąd się niebo z ziemią rozłączyło,  
Wzbija się w chmury szczyt Fudzi-Jamy na ziemi Suruga,  
wysoko patrząc w niezbadane oczy bogów.

Obróciwszy oblicze w stronę nieboskłonu  
Przyciąga promienie wędrującego słońca.

Światło księżyca blednie przy białoci niepokalanej Fudzi-Jamy  
A białe chmury ciemnieją u jego stóp.

Płatki śniegu padają bez przerwy  
Snując nieprzerwaną opowieść o świętym szczycie Fudzi-Jamy.

Fudzi-Jama, dawny wygasły wulkan uważany przez Japończyków za górę świętą, otoczona jest specjalną

czcią i odwiedzana przez pielgrzymów. Święta góra używała nieraz natchnienia artystom japońskim, lud zaś uważa ją za uosobienie zbliżenia człowieka do przyrody. Japończyk czerpie swoją niezmierzoną siłę z ukochania i czci przodków, z cudów otaczającej go natury, która zrodziła w nim tak wyjątkowo skonsolidowane połączenie niezwyklej subtelności z siłą wewnętrzną, małomówności z szybką decyzją, opanowania z czynem.

Sztuka japońska od swoich pierwszych prymitywnych poczyniła aż do subtelnych doskonałości dnia dzisiejszego to najlepsze zwierciadło duszy tego dzielnego i mężnie walczącego narodu.



Zachód słońca za lasem choińowym (fukusa).

ŁUDZIE, CIAŁA ZWIERZĄT, POJAZDY, BLOKI BETONU, ODŁAMKI RUR ŻELAZNYCH, WSZYSTKO TO WIRUJE W POWIETRZU, ABY NASTĘPNIE RUNĄC W NIEPRZEBRANE MASY WODY.

Oddziały niemieckie zbliżają się. Na zaporze wodnej największych zakładów energetycznych w Europie tłumy ludzi. Uciekają bolszewicy, cywile i żołnierze w stłoczonej masie. Uciekają przez Dniepr na wschód. Ciało stłoczenia w bezładnym pośpiechu tysięcy ludzi i pojazdów rozbitej armii sowieckiej... Nagle powietrze rozrywa huk olbrzymiej detonacji: To komisarze bolszewicy nie bacząc na rozpacz „towarzyszy” znajdujących się na tamie, wysadzili zapórę w powietrze. Całe tony dynamitu eksplodują pod zaporą. Eksplozja powoduje olbrzymią wyrwę o szerokości 175 metrów. Przez wyrwę tę przewalają się masy wodne. Tysiące ciał ludzkich i zwierzęcych pochłaniają masy wodne. Poniżej zapory leży na Dnieprze duża wyspa. Tysiące żołnierzy sowieckich i ludzi cywilnych schroniło się na niej. Wał wodny pochłania wyspę, porywając wszystkich aż do ostatniego człowieka. Poprzez lodową pułstynię jaką jest w tej chwili Dniepr, wznosi się niesamowity zarys prze-rwanej zapory.